

**Beoordeling van de scriptie, getiteld *Het hedendaagse Nederlandse drama*
van Andrea Zbuzková.**

De scriptie onderzoekt een binnen de Neerlandistiek weinig gekozen onderwerp, het huidige toneel, een onderwerp dat door de scriptieschrijfster zelf is bedacht, aangedragen en uitgewerkt. Het scriptie getuigt ook van aanzienlijke kennis van het werk van hedendaagse toneelschrijvers, maar is helaas ook vatbaar voor kritiek. Die betreft gebrek aan helderheid op theoretisch niveau en onhelderheid van formulering, wat mogelijk samenhangt met het tweede grote punt van kritiek, n.l. de taalvaardigheid. Op dit laatste onderdeel zal ik niet verder ingaan omdat anderen daarop meer bevoegd zijn, maar de inleiding alleen al vertoont duidelijke taalfouten die een afstudeerscriptie Nederlands niet zou mogen hebben.

De scriptie behandelt -als ik het mag samenvatten- de vraag of het moderne toneel rond de decenniumwisseling te vatten is onder de term: postdramatisch theater. Aan de weinig systematische vragen uit de inleiding van de scriptie is al af te leiden, dat het theoretisch deel van de scriptie niet geheel helder is.

Om die theoretische vraag te beantwoorden bespreekt Andrea allereerst een overzicht over het Nederlands toneel van de periode van de jaren zeventig tot in de eenentwintigste eeuw. Dit beslaat in de scriptie bladzijde 14 tot 35. Dit overzicht wordt gemaakt op basis van de beschouwingen van Hugo Brems, Anja Krans en Hans-Thies Lehmann. In dit overzicht gaat enigszins verloren hoe de theorieën/beschouwingen van Brems, Krans en Lehmann zich precies ten opzichte van elkaar verhouden. Ik nodig de scriptieschrijfster uit deze visies nog eens bondig met elkaar te vergelijken.

In de scriptie wordt uitgegaan van veranderingen in de relatie van de schrijver met de praktijk van spelen en regisseren rond de jaren negentig. De scriptieschrijver heeft de vroegere periode evenwel niet zelf onderzocht: in hoeverre acht zij het geoorloofd die verandering toch tot uitgangspunt te nemen? Graag daarover een uiteenzetting.

Aan het eind van het gedeelte over de theorie zou de lezer van de scriptie het model verwachten waaraan de praktijk vervolgens getoetst zal worden. Dat onderzoeksmodel ontbreekt. Pas in de conclusie per auteur wordt duidelijk aan welke vragen in bovenstaande beschrijving de auteurs afgewogen is. Kan Andrea verklaren waarom zij na de theorie geen onderzoeksmodel opstelt en dit pas later expliciet maakt?

Vervolgens wordt de theorie getoetst aan het toneelwerk van vier auteurs. Haar keuze van deze auteurs zou gemaakt zijn op basis van de criteria: belangrijke toneelprijzen, leeftijd, gender, maar zonder dat deze criteria ergens in de scriptie expliciet uitgewerkt worden. Graag dus nog informatie bijvoorbeeld over alle winnaars van alle toneelprijzen in relatie tot de gekozen auteurs.

De auteursbeschrijvingen getuigen van kennis van het materiaal, al zijn de literatuurverwijzingen niet veelvuldig. Heeft de scriptieschrijfster dit allemaal zelf onderzocht? De oeuvrebeschrijving getuigt van grote kennis van zaken bij de scriptieschrijver, maar de structuur van de beschrijving van ieder toneelstuk is niet geheel helder: een mix van inhoudsweergave en analyse. Hoe is deze beschrijving opgebouwd? Het wordt niet duidelijk welke vragen zij probeert te beantwoorden en pas bij de slotconclusies per auteur worden de vragen expliciet die in de beschrijving zijn beantwoord. Deze conclusies per auteur zijn uiteindelijk zeer verhelderend en verstevigen de band met het theoretisch deel van de scriptie.

In het boven aangeduide onderzoek heeft Andrea zich doen kennen als een gespecialiseerd kenner van dit onderdeel van het Nederlands toneel. Voor een Tsjechisch student die niet speciaal een college theaterhistorie in haar Praagse pakket kreeg aangeboden heeft zij zich bewonderenswaardig gespecialiseerd. De scriptie draagt evenwel ook duidelijke sporen van een veel minder ontwikkeld wetenschappelijk inzicht. En op basis van dit laatste aspect kan een universitaire slotscriptie op dit moment niet hoger dan met een 3 beoordeeld worden; de verdediging evenwel kan dit cijfer veranderen.

Ellen Krol

